

Właścicielem Czarnowca był również Chyliński!

Category: Historia,NEWS

written by Marek | 25 października 2024

Właścicielem Czarnowca był również Chyliński!

11 listopada 1918 roku to ustanowiona, symboliczna data odzyskania przez Polskę niepodległości i zakończenie **I wojny światowej**. Polska po 123 latach zaborów powróciła na mapę, odzyskując niepodległość.

Jednak już 14 lutego 1919 roku doszło do pierwszych walk między oddziałami Wojska Polskiego i Armii Czerwonej. Był to początek wojny

polsko-bolszewickiej. Polska ponownie walczyła o granice z Rosyjską Federacyjną Socjalistyczną Republiką Radziecką. Granice państwa Polskiego zmieniały się w tych latach dość często. W kraju nie było spokoju i stabilizacji.

Poniżej mapa granic w latach 1918-1919.

1918 – 1919

KSZTAŁTOWANIE SIĘ II RZECZYPOSPOLITEJ

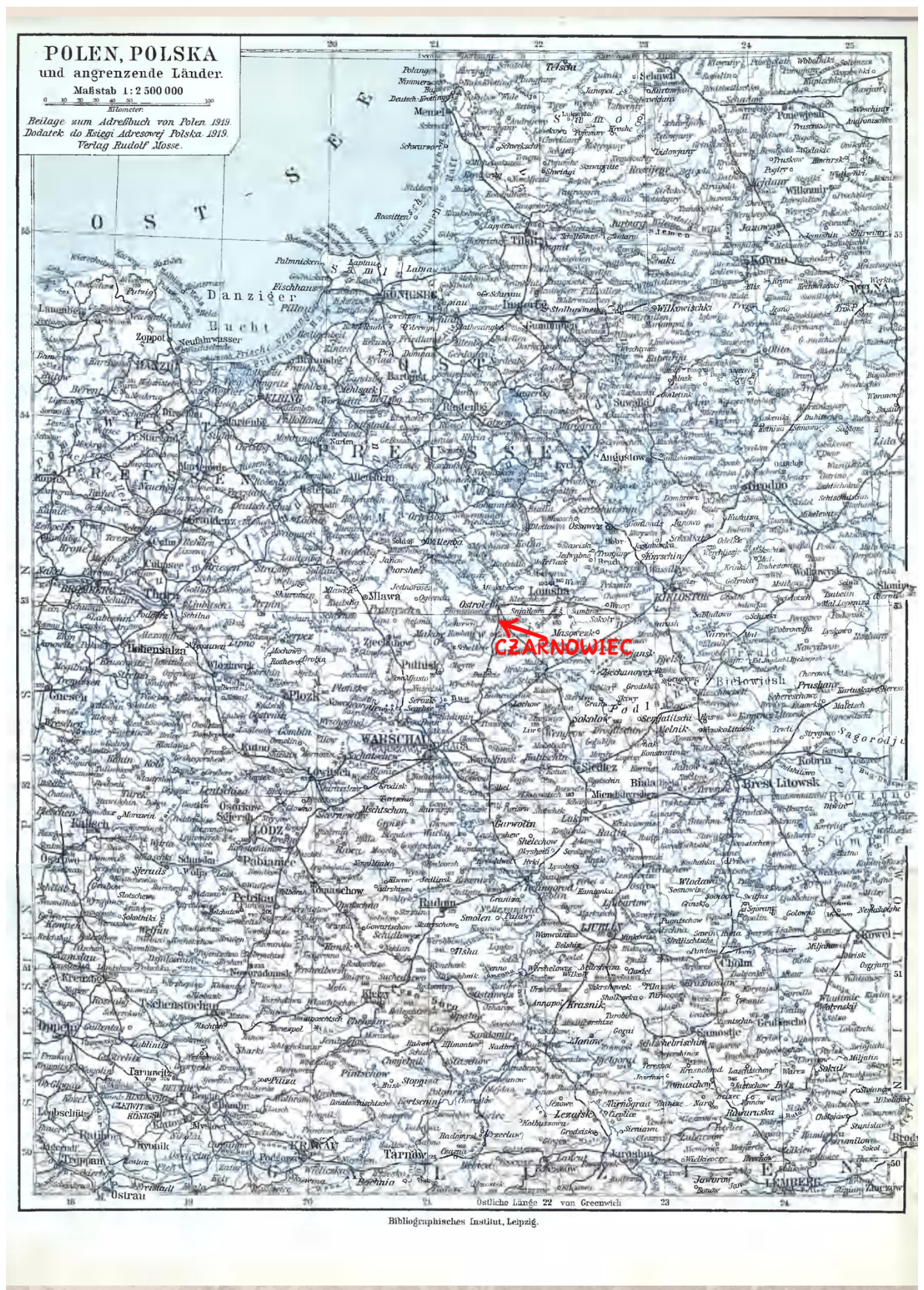
1 : 3 000 000

- ziemie przyznane Polsce po traktacie wersalskim z dnia 28 czerwca 1919 r.
- tereny Zachodnioukraińskiej Republiki Ludowej (ZURL) zajęte w 1919 r.
- tereny plebiscytowe

Tematy o I wojnie światowej i o wojnie bolszewickiej mogłyby być poruszane na naszych łamach, ale my skupiamy się wyłącznie na tym co w danym okresie działo się w Czarnowcu. Tak (poniżej) wyglądała mapa Polski z 1919 r., zamieszczona w „Księdze adresowej dla przemysłu, handlu i rolnictwa”.

Oznaczyłem na niej Czarnowiec.

W tych niespokojnych czasach państwo Polskie musiało sprawnie funkcjonować, niezależnie od działań wojennych na frontach.

Tak jak granice państwa, tak i właściciele Czarnowca (folwarku-dóbr) zmieniali się w tym okresie dość często. Nie mamy dziś wiedzy, co było przyczyną dość częstej zmiany właścicieli majątku w Czarnowcu, ale dzięki poszukiwaniom internetowym i bibliotecznym dowiadujemy się o dotychczas nieznanym zarządcy majątku.

Kim był Stanisław Chyliński?

Z Dziennika Rozporządzeń (1919 r.) dowiadujemy się, że był ławnikiem Sądu Apelacyjnego oraz ławnikiem Sądu Okręgowego.

Dział Urzędowy.

209.

PROTOKUŁ

2 go posiedzenia Sejmiku powiatu Ostrołęckiego

dnia 11-go kwietnia 1919 roku, początek o godzinie 11-ej min. 15 rano.

Z 24 członków stawilo się 19-tu, oprócz przewodniczącego. Nieobecni pp.

Antoni Pierzchała, Adam Żebrowski i Józef Siok.

Protokół prowadził Jan Bartoszewicz.

P R O T O K U Ł

2-go posiedzenia Sejmiku powiatu Ostrołęckiego
dnia 11-go kwietnia 1919 roku, początek o
godzinie 11-ej min. 15 rano.

Z 24 członków stawilo się 19-tu, oprócz
przewodniczącego. Nieobecni pp. Antoni Pierz-
chała, Adam Żebrowski i Józef Siok.

Protokół prowadził Jan Bartoszewicz.

XII. Stosownie do pisma Prezesa Sądu Okręgowego w Łomży, z dnia 7 kwietnia 1919 r. Nr 1107, na ławników Sądu Apelacyjnego zostali wybrani pp. Franciszek Babski, mieszkaniec miasta Ostrołęki, **Stanisław Chyliński, właściciel majątku Czarnowiec**, Stanisław Budny, właściciel majątku Pokrzywnica i Janusz Górski, właściciel majątku Ponikiew-Mała.

Na ławników Sądu Okręgowego zostali wybrani pp. Stanisław Krystosik, mieszkaniec wsi Czernie, gm. Goworowo, Bronisław Rutkowski, właściciel majątku Buczyn, Franciszek Babski, Jan Staroń i Marcelli Pęski, mieszkańcy miasta Ostrołęki, **Stanisław Chyliński, właściciel majątku Czarnowiec**, Stanisław Budny, właściciel majątku Pokrzywnica, Roman Grochowski, właściciel majątku Przytuły i Antoni Glinka, właściciel majątku Szczawin.

XII.

Stosownie do pisma Prezesa Sądu Okręgowego w Łomży, z dnia 7 kwietnia 1919 r. № 1107, na ławników Sądu Apelacyjnego zostali wybrani pp. Franciszek Babski, miesk. miasta Ostrołęki, Stanisław Chyliński, wł. maj. Czarnowiec, Stanisław Budny, wł. maj. Pokrzywnica i Janusz Górski, wł. maj. Ponikiew-Mała.

Na ławników Sądu Okręgowego zostali wybrani pp. Stanisław Krystosik, mieszkaniec wsi Czernie, gm. Goworowo, Bronisław Rutkowski, wł. maj. Buczyn, Franciszek Babski, Jan Staroń i Marcei Pęski, mieszkańcy miasta Ostrołęki, Stanisław Chyliński, wł. maj. Czarnowiec, Stanisław Budny, wł. maj. Pokrzywnica, Roman Grochowski, wł. maj. Przytuły i Antoni Glinka, wł. maj. Szczawin.

Czy dowiemy się jeszcze o innych właścicielach majątku Czarnowiec?

Poniżej przedstawiamy listę dotychczas ustalonych (z dostępnych dokumentów) właścicieli dóbr Czarnowca.

UWAGA! Niektóre z podanych dat mogą się różnić od rzeczywistych okresów posiadania przez poszczególnych właścicieli. Daty są jedynie orientacyjne!

Właściciele Czarnowca / folwarku / dóbr / dworu:

1. 1830 - **Czerniejewski Tomasz** (1807-1840), s. Walentego i Rozalii Cybulskiej, Czerniejewski hrabia Korczak, vel Czerniejowski. Czerniejewscy zostali wylegitymowani ze szlachestwa w Królestwie Polskim w latach 1836-1862.
2. 1864 - **Czerniejewski Władysław**
3. 1894 - **Michniewicz Maurycy**
4. 1900 - **Michniewicz Antonina**
5. 1906 - **Doberski Zygmunt**
6. 1915 - **Iżycki Aleksander**
7. 1919 - **Chyliński Stanisław**
8. 1920 - **Skłodowski** - od 1935 również dzierżawca folwarku w Susku
9. 1930 - **Wyszomirski Roman** (1868.02.17-1935)
10. 1935 - **Wyszomirska Maria** (1891.04.05-1956.11.05), która z córką Zofią zostały przymuszone do podpisania zobowiązania do „nie powrotu”. [O tym dokumencie pisaliśmy tu: ->](#)
11. 1945 - komunistyczne państwo polskie pod wpływami sowietów. Ziemia dawnego majątku należała do **Państwowego Funduszu Ziemi**.
12. 1978 - dwór przejęła **Wojewódzka Spółdzielnia Mieszkaniowa** w Ostrołęce
13. 1979 - **gmina Rzekuń**
14. 1980 - rozsprzedanie majątku przez gminę Rzekuń, parcelacja**[1]** i likwidacja majątku.

Majątkiem w Czarnowcu przez pewien czas zarządzała również córka Władysława Glinki, właściciela folwarku w Susku. W razie odgrzebania materiału o okresie zarządzania Czarnowcem przez Glinkównę - napiszemy o tym.

[1] - Parcelacja - dokonanie podziału większych posiadłości ziemskich na mniejsze działki (parcele) i oddanie ich w użytkowanie indywidualnym gospodarstwom w drodze sprzedaży; także unormowany ustawą podział większych gospodarstw rolnych poprzez sprzedaż bądź nadanie.

Źródła:

- Dziennik Rozporządzeń Komisarza Rządu Polskiego na Powiat Ostrołęcki.
R. 2, 1919 nr 11 (1 V) - Mazowiecka Biblioteka Cyfrowa

- Monografia gminy Rzekuń, J. Dziewirski
- Tyflomapy-pl
- Księga Adresowa dla przemysłu handlu i rolnictwa

Marek Karczewski

[ALFABETYCZNY INDEKS DZIAŁU HISTORIA](#)